

УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМЕНІ М.Г. ХОЛОДНОГО
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

**МАТЕРІАЛИ XV З'ЇЗДУ
УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО
ТОВАРИСТВА**

Івано-Франківськ,
30 вересня — 4 жовтня 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

УДК 58(477)(062.552)
МЗ4

Матеріали XV З'їзду Українського ботанічного товариства (Івано-Франківськ, 30 вересня — 4 жовтня 2024). — Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. — 232 с.

Proceedings of the 15th Congress of the Ukrainian Botanical Society (30 September — 4 October, 2024, Ivano-Frankivsk, Ukraine). — Odesa : Publishing house “Helvetica”, 2024. — 232 p.

ISBN 978-617-554-319-1

До збірника включені матеріали наукових доповідей та повідомлень XV З'їзду Українського ботанічного товариства (м. Івано-Франківськ, 30 вересня — 4 жовтня 2024 р.), в яких розглядаються систематика, флористика та географія судинних рослин, фікологія (альгологія); бріологія; ліхенологія; мікологія; геоботаніка та екологія; флористичні та мікологічні знахідки; морфологія та анатомія; охорона рослинного світу та довкілля; біотехнологія, фізіологія та біохімія; клітинна та молекулярна біологія; селекція та інтродукція; ресурсознавство; історія наукових досліджень; наукові колекції рослин та грибів; ботаніка та мікологія у вищій школі; громадська наука та популяризація наукових знань. Матеріали подані переважно в авторській редакції. Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників у галузі охорони природи, аспірантів, студентів природничих спеціальностей, аматорів-натуралістів.

The book includes the materials of scientific reports and posters of the XV Congress of the Ukrainian Botanical Society (Ivano-Frankivsk, September 30 — October 4, 2024), covering the fields of systematics, floristics and geography of vascular plants, phycology (algology); bryology; lichenology; mycology; geobotany and ecology; floristic and mycological finds; morphology and anatomy; conservation of plants, fungi, and the environment; biotechnology, physiology and biochemistry; cell and molecular biology; plant breeding and introduction; resource science; history of scientific research; scientific collections of plants and fungi; botany and mycology in higher education; citizen science and popularization of scientific knowledge. The materials are presented mainly as provided by the authors. The publication is intended for scientists, nature conservationists, graduate students, students of natural sciences, and amateur naturalists.

Затверджено до друку

Центральною Радою Українського ботанічного товариства
Науковим комітетом XV З'їзду Українського ботанічного товариства
Вченою радою Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
17 вересня 2024 р. (протокол № 9)

Автори повністю відповідають за наукову достовірність, зміст і стиль своїх публікацій. Погляди, висновки й точки зору, висловлені авторами у статтях, можуть не збігатися з поглядами, висновками й точками зору наукового комітету, установ-організаторів конференції, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та/або Національної комісії з питань Червоної книги України.

© Автори публікацій, 2024

© Українське ботанічне товариство, 2024

© Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2024

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2024

© Херсонський державний університет, 2024

ISBN 978-617-554-319-1

**СОЗОЛОГІЧНО ЦІННІ ВИДИ ФЛОРИ
КРЕМЕНЧУЦЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВЩИНИ**

Ольга ФІЛАТОВА ¹, Тетяна ГОНТОВА ², Вікторія МАШТАЛЕР ²

¹ Комунальний заклад “Харківська гуманітарно-педагогічна академія” ХОР,
Харків, Україна

² Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

E-mail: ztaxonf@gmail.com, tetianaviola@ukr.net, vmashtaler7@gmail.com

Созологічно цінні види флори досліджували в околицях сіл Недогари, Максимівка (ландшафтний заказник місцевого значення “Гора Пивиха”), Маламівка (Деївська гора), Кременчуцького р-ну Полтавської обл. протягом вегетаційних періодів 2022–2024 рр. Район дослідження розташований у межах Придніпровської низовини, в лісостеповій зоні. Зональна рослинність тут зберіглася лише на Горі Пивисі (фрагменти діброви та типчаково-ковилових степів) і Деївській горі (фрагменти типчаково-ковилових степів). Природна рослинність представлена справжніми луками та водно-болотними угрупованнями по заплавам та берегам водойм та по лівому берегу Дніпра, а на піщовій терасі — різновіковими культурами *Pinus sylvestris* L.

Дослідження раритетної флори дозволили виявити 4 види рослин, занесених до Червоної книги України (2009): *Stipa capillata* L. (3 локалітети на Горі Пивисі), *S. pennata* L. (4 локалітети та Деївській горі), *Anacamptis palustris* (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (2 локалітети у заплаві струмка, що впадає у Дніпро), *Pulsatilla pratensis* (L.) Mill. (1 локалітет на Деївській горі). До Червоного списку Полтавської обл. (2012) занесені 12 видів рослин. До соснових лісів приурочені *Convallaria majalis* L. та *Monotropa hypopitys* L. (по 1 локалітету); у розріджених псамофітних фітоценозах зростають *Dianthus squarrosus* M. Vieb. (1 локалітет) та *Secale sylvestre* Host. (численні місцезростання); на степових схилах гори Пивихи зростають *Ephedra distachya* L., *Melica transsylvanica* Schur та *Linum austriacum* L.; під пологом дібров і похідних деревостанів на Горі Пивисі зафіксовані місцезростання *Scilla bifolia* L.; на суходільних луках зростає *Anchusa gmelinii* Ledeb. ex Spreng. (3 локалітети); на заболочених луках чисельна популяція *Inula helenium* L.; на типових степових і заліснених схилах гори Пивихи поодинокі знахідки *Muscari neglectum* Guss. ex Ten. (2 локалітети); вздовж польової дороги зростає *Aegilops cylindrica* Host. (1 локалітет).

Місцезростання рідкісних видів флори малочисельні і займають мізерні площі, що є додатковою підставою для їх охорони, як резерватів насінневого матеріалу задля відновлення популяцій созологічно цінних видів.

Джус Л., Куземко А., Ковальчук Т., Діденко І. СТАН ПОПУЛЯЦІЇ <i>MOENHRINGIA HYPANICA IN SITU</i>	141
Дмитраш-Вацеба І. ПЛАНУВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТРАВ'ЯНИХ КОМПЛЕКСІВ ПРИДНІСТЕР'Я	142
Драган Г., Драган Н. ІНВАЗІЙНІ КОМАХИ — ШКІДНИКИ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ДЕНДРОПАРКУ “ОЛЕКСАНДРІЯ” НАН УКРАЇНИ.	143
Кагало О. ВІЙНА ЯК ДЕТЕРМІНАНТ НЕЗВОРОТНИХ ЗМІН РОСЛИННОГО ПОКРИВУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	144
Калашнікова Л., Дорошенко Ю. НАПРЯМКИ БОТАНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА СТАН ОХОРОНИ РАРИТЕТНОЇ ДЕНДРОФЛОРИ ДЕНДРОПАРКУ “ОЛЕКСАНДРІЯ”	145
Клименко Г. РЕПРОДУКТИВНЕ ЗУСИЛЛЯ РІДКІСНИХ ВИДІВ РОСЛИН	146
Клименко І. ДОВГОСТРОКОВИЙ МОНІТОРИНГ ПОПУЛЯЦІЇ <i>DACTYLORHIZA INCARNATA</i> В УРБАНІЗОВАНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	147
Коструба Т. НАТУРАЛІЗАЦІЯ ТРАВ'ЯНИХ ЕРГАЗІОФІТІВ У ФЛОРИ СЕРЕДНЬОГО ПРИДНІПРОВ'Я	148
Лісовець О., Воюєв М. РІДКІСНІ ВИДИ РОСЛИН В УМОВАХ УРБОЕКОСИСТЕМИ МІСТА ДНІПРО	149
Мацап'як Л. РІДКІСНІ ТИПИ ОСЕЛИЩ РОСЛИН НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ “ВЕРХОВИНСЬКИЙ”	150
Миколайчук В., Тлуста Л. МОНІТОРИНГ ПОПУЛЯЦІЇ <i>CENTAUREA</i> <i>MARGARITALBA (ASTERACEAE)</i> В БОТАНІЧНОМУ ЗАКАЗНИКУ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ “МИХАЙЛО-ЛАРИНСЬКИЙ” МИКОЛАЇВСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	151
Мойсієнко І. ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ НА ОБ'ЄКТАХ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В УКРАЇНІ	152
Онук Л. СТАН ПОПУЛЯЦІЙ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДИНИ <i>ORCHIDACEAE</i> У ЗАКАЗНИКУ “ОЛЕКСЮКИ” (КРЕМЕНЕЦЬКИЙ РАЙОН ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ).	153
Сергій ПАНЧЕНКО С. ВІДТВОРЕННЯ ОСТЕПНЕНИХ ЛУК В АСПЕКТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ЛАНДШАФТІВ.	154
Андрій ПРОКОПІВ А. ПІДХОДИ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ РОСЛИН КАРПАТСЬКОЇ ФЛОРИ	155
Скобель Н., Мойсієнко І. ОХОРОНЮВАНІ ОБ'ЄКТИ НА СТАРИХ ЦВИНТАРЯХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЗЛАКОВОГО СТЕПУ.	156
Філатова О., Гонтова Т., Машталер В. СОЗОЛОГІЧНО ЦІННІ ВИДИ ФЛОРИ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВЩИНИ.	157
Чорней І., Токарюк А., Якушенко Д., Волюца О. СОЗОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОСЛИННОГО ПОКРИВУ БУКОВИНИ	158